

ZAKLJUČCI I PREPORUKE SA KONFERENCIJE

Dan komunalaca 2026 – Međunarodna konferencija o komunalnim uslugama i održivom razvoju

Organizator: Udruženje za komunalne delatnosti PKS

Lokacija: Beogradski sajam, Hala 5, Beograd

Datum: 09.–11. septembar 2026. godine

1. Uvod i strateški okvir

Međunarodna konferencija „**Dan komunalaca 2026**” okupila je preko 250 stručnjaka, direktora javno-komunalnih preduzeća, predstavnika resornih ministarstava, Privredne komore Srbije, međunarodnih partnera, komora iz regiona i lokalnih samouprava. Rad konferencije bio je fokusiran na ključne izazove i modernizaciju sektora kroz pet tematskih oblasti: **Voda, Energija, Otpad, Pametni gradovi i Pijace**.

2. Ključni zaključci po tematskim oblastima

1. Upravljanje otpadom i cirkularna ekonomija

- **Ubrzanje primarne separacije:** Neophodno je normativno i operativno standardizovati primarnu separaciju otpada na mestu nastanka (posebno suve i mokre frakcije) u svim lokalnim samoupravama uz podsticanje modela cirkularne ekonomije.
- **Regionalni centri i sanacija deponija:** Nastavak izgradnje i proširenja regionalnih centara za upravljanje otpadom, zatvaranje i remedijacija nesanitarnih smetlišta, te jačanje međuopštinske saradnje.
- **Sistem produžene odgovornosti proizvođača (EPR):** Unapređenje mehanizama prikupljanja ambalažnog i elektronskog otpada uz direktno finansijsko rasterećenje JKP operatera.

2. Vodovodni sistemi, kanalizacija i prečišćavanje otpadnih voda

- **Smanjenje gubitaka na mreži:** Prioritet JKP vodovoda mora biti sistematsko smanjenje neprihodovane vode (NRW) uvođenjem zonskih merenja (DMA), pametnog nadzora i obnove dotrajale cevovodne infrastrukture.
- **Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV):** Intenziviranje realizacije infrastrukturnih projekata izgradnje PPOV, sa posebnim fokusom na rešavanje problema zbrinjavanja i iskorišćenja kanizacionog mulja u energetske ili poljoprivredne svrhe.
- **Ekonomska održivost tarifa:** Postepeno usklađivanje cena komunalnih usluga sa principom punog povrata troškova uz primenu socijalno odgovornih tarifa za ugrožene kategorije stanovništva.

3. Energetska efikasnost i dekarbonizacija daljinskog grejanja

- **Tranzicija sistema daljinskog grejanja:** Integracija obnovljivih izvora energije (biomasa, geotermalna energija, solar-termal) i uvođenje naprednih toplotnih pumpi u sisteme daljinskog grejanja, po ugledu na savremena rešenja (poput toplane za EXPO 2027).
- **Naplata po utrošku i digitalizacija podstanica:** Puna implementacija merenja i naplate toplotne energije prema stvarnoj potrošnji, uz SCADA daljinski nadzor i optimizaciju distributivne mreže.

4. Pametni gradovi i digitalizacija komunalnih usluga (Smart Utilities)

- **Integrirani komunalni dispečerski centri:** Povezivanje IoT senzora (za nivo popunjenosti podzemnih kontejnera, parametre pritiska vode, kontrolu javne rasvete i praćenje komunalnih vozila preko GPS-a) u jedinstvene gradske kontrolne centre.
- **Digitalna komunikacija sa građanima:** Uvođenje interaktivnih digitalnih servisa i aplikacija za prijavu komunalnih problema, praćenje statusa intervencija i transparentan uvid u rad gradskih službi.

5. Pijačna delatnost i revitalizacija otvorenih trgovačkih prostora

- **Modernizacija i multifunkcionalnost tržnica:** Transformacija gradskih pijaca u uređene, higijenski i tehnološki savremene urbane centre sa rashladnim kapacitetima i digitalizovanim sistemom zakupa tezgi.
- **Podrška lokalnim poljoprivrednim proizvođačima:** Očuvanje tradicionalnih lanaca snabdevanja uz standardizaciju bezbednosti hrane i integraciju kratkih lanaca distribucije („od njive do trpeze”).

3. Zajednička poruka i naredni koraci

Učesnici konferencije su jednoglasno istakli da modernizacija komunalnog sektora zahteva stabilan pravni okvir, predvidivo finansiranje kroz nacionalne i međunarodne fondove, kao i zadržavanje stručnih kadrova u JKP sektoru.

Zaključci i preporuke biće formalno upućeni nadležnim ministarstvima, Privrednoj komori Srbije i Stalnoj konferenciji gradova i opština (SKGO) kao osnov za formulisanje novih sektorskih politika i podzakonskih akata.

Predsedavajući programskog odbora

Konferencija „Dan komunalaca 2026”

Dalibor Joknić

Udruženje za komunalne delatnosti

Privredna komora Srbije